

DİL GELİŞİMİ

Dil semboller dizisidir. Düşünceyi yapılandırır. Bir dilin olması için gereken öğeler dilin elementleridir.

Dilin Elementleri:

Ses (Fonem) → Harf

Sıra (Morfem) → Hece

Anlam (Semantik) → Kelime

Söz Dizimi (Sentax) : → Cümle

Kullanım (Pragmatik): Vurgu, tonlama vb.

Dil Gelişimi İle İlgili Yaklaşımlar

Davranışçı Yaklaşım

Watson, Pavlov, Skinner: Davranışçılara göre; bebekler tesadüfen günlük konuşma diline yakın sesler çıkarırlar, bu sesler pekiştirilirse öğrenir, pekiştirilmezse söner.

Sosyal Öğrenmede Yaklaşım

Bandura: Dil kazanma sürecini model alma ve taklitte açıklar. Şive farklılıklarını etkili bir biçimde açıklar.

Psikolingüistik Yaklaşım

Chomsky, McNeil, Lennenberg: Dil kazanma sürecini biyolojik alt yapı ile açıklar. Çocuk beyinde "dil öğrenme mekanizması, dil öğrenme aygıt" ile doğar.

Bilişsel Gelişim

Piaget:

1. Agulama Evresi: Ses ve sıra var, ancak anlam henüz tam kazanılmamıştır. Bu dönem evrenseldir.

a. Agulama Evresi (0-2 ay): Çocuk bilinçsiz sesler çıkarır.

b. Babıldama Evresi (2-6 ay): Çocuk ünlü ve ünsüz sesleri sıraya koyar. "de", "ba", "ma"

c. Çağıldama/Heceleme Evresi (6-12ay): İlk anlamlı kelimeye hazırlık evresidir. Dede, baba

2. Tek Sözcük, Morgem Evresi (12-18 ay) : Tek bir sözcüğe farklı anlamlar yüklenir. Çocuk tek bir ketime ile birçok şey anlatmaya çalışır. Bu dönem dil gelişimi açısından kritik dönemdir.

3. Telegrafik Konuşma Evresi (18-24 ay): İki sözcüğü bir araya getirerek anlamlı ama kuralsız sözcük grupları oluşturur. Aşın kurallaştırma görülür. Örnek: Anne mama, baba atta,

4. İlk Gramer Evresi (24-60 ay) : Gramer yapılarını kullanarak cümleler kurabilir.

Dil Gelişimi İlgili Diğer Kavramlar

Dönüşümsel Üretimsel Gramer

Cümle yapısını öğrenen çocuğun yeni yeni cümleler üretmesidir.

Büyüme Hataları

Aşırı Kurallaştırma: Kuralları ilgili olan olmayan tüm durumlara genellemedir.

Eksik Kurallaştırma: Kuralları yalnızca verilen örnekle sınırlamadır.

Alıcı ve İfade Edici Dil

Alıcı Dil: 18 aya kadar olan dönemde görülür. Bu dönemde kavrayış üretimden önce gelir. Ayrıca çocuğun öğrenmeye istekliliğidir.

İfade Edici Dil: Çocuğun öğrendiklerini kullanmasıdır.

Yansıtıcı Konuşma

Karşılıklı konuşma esnasında-bireyin içini dökebilmesi, kendini ifade edebilmesi ve başarması için nelere ihtiyacı olduğunu kendi konuşmaları içinde bulmasını sağlamaktır.(Karşıdaki kişi ayna görevi görür.)

Piaget 'in Dil Gelişimiyle İlgili Kavramları

Ben Merkezci Dil

Çocuğun dili kendisi için kullanmasıdır.

1.Yineleme: Çocuğun konuşmasındaki tekrar ve taklitleri içerir.

2.Monolog: Çocuğun dili yaptığı eylemlere eşlik ettirmek amacıyla kullanmasıdır. Çocuğun yaptığı tekinliklere diliyle tempo tutmasıdır. Amaç iletişim kurmak değildir.

3. Karşılıklı Monolog: Benmerkezci dilin toplumsallaşmış halidir. Konuşmayı çocuk başkalarının ilgisini çekmek için kullanır.

Sosyalleşmiş Dil

Çocuğun dili başkaları için kullanmasıdır.

Çocuk dili 1.Uygun bilgilendirme 2.Eleştiri ve alay 3. Emir ve rica 4.Soru ve yanıtlar için kullanır.

Vygotsky'in Dil Gelişimiyle ilgili Kavramları

Sosyal Konuşma

Konuşma gelişimin ilk aşamasıdır. Çocuk dış dünya ile etkileşim için dili kullanır. Bu dil sosyal konuşmayı oluşturur.

Ben Merkezci Konuşma

Uygun düşünceyi ifade için çocuğun dil kullanmasıdır. Belli durumlarda ortaya çıkar. (Öfke, duygusal boşalım vb.)Uzun uzun düşünceye eşlik etmez. Bir problemin çözümü için planlamadır.

İçsel Konuşma

Kendi kendine sesli veya sesiz düşünmedir.